

лексія знаходить своє вираження в так званій нормальній подвійності свідомості, коли індивід стосовно самого себе одночасно виступає і як об'єкт рефлексії («Я виконавець») і як суб'єкт («Я-контролер»), котрий регулює власні дії та вчинки[1].

Професійна рефлексія забезпечує готовність діяти в ситуаціях з високим ступенем невизначеності, гнучкість у прийнятті рішень, прагнення до реалізації нововведень та інновацій, постійну спрямованість на пошук нових, нестандартних шляхів розв'язання професійних задач, здатність переосмислювати стереотипи свого професійного й особистісного досвіду.

Висновки. Комунікативна рефлексія – один із вагомих чинників, які впливають на формування позитивного уявлення та світосприйняття оточуючими навколишнього. Емоційно насичена професійна взаємодія є запорукою ефективної організації людського середовища на різних рівнях, що сприятиме інтеграції соціуму в умовах полікультурного суспільного простору.

Література:

1. Ильин Е.П. Психология для педагогов / Евгений Павлович Ильин – СПб.: Питер, 2012. – 640 с
2. Микитюк С.О. Ресурсний підхід у професійному становленні вчителя // Теорія і практика управління соціальними системами № 3, 2012. – С. 14-18 // [Електронний ресурс]: Режим доступу: Press/349/1/TIPUSS_2012_3_Мукутыук_Resursnyy%20pidkhid.pdf
3. Репецький Ю.А. Рефлексія як шлях до продуктивного самовизначення // [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://novosvit.pp.ua/refleksiya-yak-shlyah-do-produktivnogosamoviznachennya/>

Тези надіслані 28 березня 2019 р.

Левицька Людмила Анатоліївна

ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ ЯК ЗАПОРУКА ЖИТТЄВОГО УСПІХУ ОСОБИСТОСТІ

Успіх уже давно зайняв центральне місце в рейтингу *життєвих цінностей* особистості, що актуалізує проблему формування у студентської молоді ціннісних орієнтацій. Адже, у формуванні особистості майбутнього фахівця ціннісні орієнтації визначають напрям, рівень активності та суттєво впливають на його професійні якості.

Формування системи цінностей молодих людей, їх трансформування в ціннісні орієнтації, визначені як пріоритетні завдання сучасних закладів вищої освіти, що задекларовано Законами України «Про освіту» і «Про вищу освіту», Національною стратегією розвитку освіти в Україні на 2012- 2021 роки та ін. Слід зазначити, що й *професійне становлення молоді* – майбутніх фахівців ефективніше за умов якісної професійно-педагогічної підготовки, а це неможливе без урахування в освітньому процесі досвіду формування ціннісних орієнтацій студентської молоді та застосування інноваційних педагогічних технологій.

Створення благополучного, сприятливого, духовно збагаченого середовища для розвитку особистості студента, допомога йому у самозбереженні, самозахисті, власному розвитку і реалізації своїх можливостей – важливі завдання закладу вищої освіти. Молодь, в процесі формування і розвитку власної системи ціннісних орієнтацій і ієрархічної системи цінностей, пропускає через власну свідомість величезний потік інформації, яка несе в собі духовне багатство нації, історію, культуру, звичаї, традиції, мову і т.д.

Досліджуючи стан розробленості в соціальній психології проблематики щодо уявлень про *життєвий успіх*, неможливо оминати увагою проблему успіху як такого. Визначення поняття «успіх» не має однозначного трактування: в психології дослідження успіху зосереджуються переважно на розгляді процесу діяльності; в соціології – на індивідуальному успіху в певній життєдіяльності, який стає панівним у масовій культурі і свідомості [2].

Успіх дослідники розглядають як: 1) об'єктивний успіх, який може бути оцінений навколишнім оточенням, і *суб'єктивний* – сукупність суджень людини щодо її досягнень, що вимірюється ступенем задоволеності від досягнутих результатів [5]; 2) реальний результат у вигляді матеріального рівня життя, соціального статусу, суб'єктивності переживань, пов'язаний з оцінкою досягнень [1]; 3) вмотивованість людини [4]; 4) діяльність, що супроводжується певним станом і спрямована зовні або всередину, а також приводить суб'єкта діяльності до бажаного результату, який перевіряється об'єктивно або суб'єктивно, з прогнозованими або допустимими витратами і на бажаний термін з можливістю виділити таку модель діяльності, що забезпечує її успішність [3].

Життєвий успіх як цінність особистості обумовлений позицією людини в соціальній ієрархії, її статусом, який характеризує міру суспільного визнання того, що вона в тих чи інших сферах життя досягла певного суспільного становища, престижу, авторитету. Потенційний успіх визначається як відношення рівня домагань до наявних у людини ресурсів.

Висновки. Аспекти формування ціннісних орієнтацій студентської молоді є надзвичайно важливими, зумовленими необхідністю посилення реалізації державної молодіжної політики України, оскільки молодь – одна з найбільш

уражених соціальних груп у економічному, соціальному, культурному становищі, а тому потребує особливої уваги та підтримки, подальшого ґрунтовного дослідження, належного їй місця у педагогічній теорії і практиці.

Успіх як цінність особистості слід розглядати як процес досягнення бажаної мети в індивідуальній або груповій діяльності, що відповідає характеру діяльності та сформованим знанням про засоби досягання й очікуваний результат; *життєвий успіх* – як досягнення у певній сфері життєдіяльності суспільства.

Література:

1. Батурич Н. А. *Психология успеха и неудачи : учеб. пособие* / Н. А. Батурич. Челябинск : Изд-во ЮУрГУ, 1999. 100 с.
2. Вінков Ю.В. Уявлення про життєвий успіх: стан розробленості проблематики в соціальній психології / В.Ю. Вінков // *Проблеми політичної психології*. Вип. 2 (16). С. 221-231.
3. Ільїна Ю. М. *Психология успіху: онтологія проблематики* / Ю. М. Ільїна // *Актуальні проблеми психології* / Ін-т психології імені Г. С. Костюка АПН України. К., 2008. Т. 8. С. 45–56.
4. Макклелланд Д. *Мотивация человека* / Девід Макклелланд. СПб. : Питер, 2007. 672 с.
5. Хаммер Я. С. *Профессиональный успех и его детерминанты* / Я. С. Хаммер // *Вопросы психологии*. – К. : Ін-т соціології НАНУ, 2008. – №4. – С. 147–153.

Тези надіслані 28 лютого 2019 р.

Лещинська Олена Альбертівна,

СОЦІАЛЬНІ УЯВЛЕННЯ МОЛОДІ ПРО ШЛЮБНІ СТОСУНКИ ЯК ЧИННИК ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СІМ'Ї

Сім'я і проблеми її життєдіяльності були і є об'єктом соціально-психологічних досліджень, що обумовлено виникненням змін в сім'ї та в її соціальних функціях і ролях. Сучасна сім'я перестала бути умовою духовного і фізичного виживання людини, а подружжя отримало відносну незалежність від сім'ї, змінився також і характер уявлень про сімейні стосунки. Тепер функція сім'ї не обмежується продовженням роду, організацією побуту та